

Gala tinerilor actori (II)

ediția a III-a

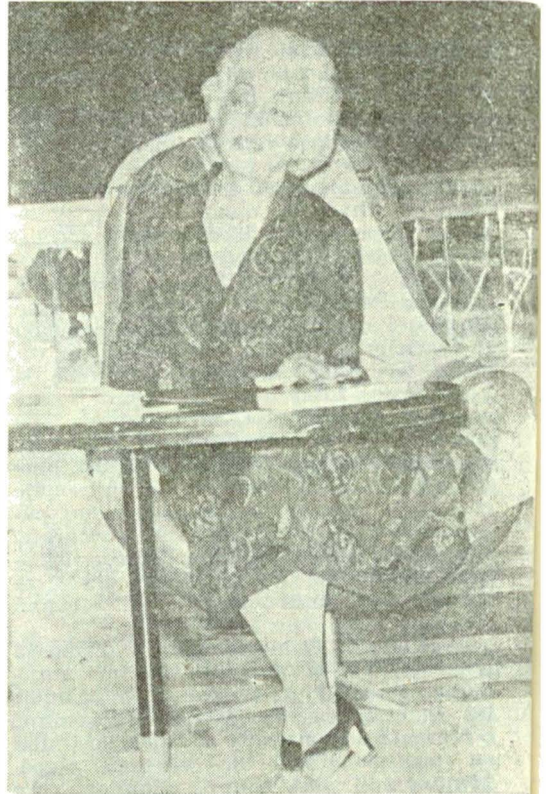
Recitaluri extraordinare

Poate cu o singură excepție — cea a actorului Silviu Stănculescu, care a evoluat cu tenacitate și corectitudine, recunoscându-și însă o prea sumară pregătire în raport cu exigențele unei asemenea confruntări valorice — a treia ediție a galei ne-a oferit admirabile recitaluri de poezie, de gând, de simțire artistică și de măiestrie profesională, datorate Irinei Răchițeanu-Șirianu, lui Ovidiu Iuliu Moldovan și lui Radu Gheorghic.

Distincția impecabilă a gestului și a rostirii, calitatea timbrală a fiecărui sunet, starea de permanentă disponibilitate a jocului actoresc, facilitând un captivant dialog cu publicul, farmecul indicibil al improvizăției, spirituale și elegante, au caracterizat deopotrivă excelentul recital al Irinei Răchițeanu-Șirianu, care s-a oprit la poezia atât de modernă, și totuși atât de nostalgică, a Ninei Cassian.

Parcă pentru a demonstra că sub luminile rampei o mare actriță nu poate avea decât vârsta tinereții ei spirituale, Irina Răchițeanu-Șirianu ne uimește cu alertotea imprezibilă a mișcării în scenă, căreia îi corespunde însă, întotdeauna, o mișcare a gândului, precis controlată, dar abstrasă trucării, în lăsarea ei — cu bună știință — „la vedere“, stînd — poate dintotdeauna — marele secret al naturalității artistice. Recitalul dramatic, jucat pentru public, e înțeles în egală măsură ca monolog interior al artistului despre rosturile petrecerii sale prin viață, fiecărui spectator oferindu-i-se, astfel — cu o tandră generozitate și poate și cu o înduioșată înțelegere a veșniciei condiției noastre umane — prilejul unei nesperate și reconfortante regăsiri spirituale.

Un recital de o factură cu totul deosebită și de o excepțională valoare artistică a fost cel susținut de actorul Ovidiu Iuliu Moldovan și de clarinetistul Aurelian Octav Popa, cu concursul muzicologului Iosif Sava. E un recital al „corespondențelor“, în care versul și muzica își răspund și se întrepătrund, într-un elevat joc al complementarității valorilor spiri-

Irina Răchițeanu-Șirianu

tuale ale artei. Trebuie să ai impresiionanta cultură, nu numai muzicală, ci și teatrală, a lui Iosif Sava, trebuie să ai desăvârșita tehnică a rostirii și cultul demnității cuvintului, pe care le are Ovidiu Iuliu Moldovan, trebuie să ajungi, în sfîrșit, la perfecțiunea și chiar la magia instrumentului cu care cînti, așa cum a ajuns Aurelian Octav Popa, pentru a ridica valoarea comunicării artistice la rangul de comuniune sufletească, transformînd o întîlnire de-o seară într-o durabilă bucurie a ființei și un înalt reper

Ovidiu Iuliu Moldovan

Radu Gheorghe

spiritual. (Fără să vrem, ne-am adus aminte de o altă sărbătoare a sufletului, oferită oamenilor de teatru în urmă cu ani, tot pe meleaguri dobrogene, la Adamclisi, de corul „Madrigal”, condus de Marin Constantin.) Acum, scara aceasta, de întâlnire a fiecăruia dintre noi cu noi înșine, prin intermediul muzicii și al poeziei, a debutat printr-un omagiu adus lui Johann Sebastian Bach, la împlinirea celor trei sute de ani de la nașterea sa, și — trecind cu evlavie și emoție, prin sugestive pagini din muzica lui Haendel și Haydn, a lui Oliver Messiaen și a lui Mendelssohn Bartholdy — s-a încheiat cu acel cunoscut Adaggio pentru orgă și orchestră, compus în 1750, la Veneția, de Tomaso Albinoni. Compozitorul lui Iosif Sava a știut să evoce, de fiecare dată, pentru fiecare bucată, o atmosferă specifică, uimindu-ne cu bogăția și profunzimea cunoștințelor sale, care în să ne reamintească mereu că sintem un popor cu bogate și strălucite tradiții și în domeniul muzicii, chiar dacă cei mai mulți dintre noi le cunosc încă puțin. Nu spunînd, ci gîndind, și rostînd în cadența gîndului poeziile lui Mihai Eminescu și Nichita Stănescu, sonetele lui Shakespeare și poemele lui Blaga, Ovidiu Iuliu Moldovan ne-a convins că interpretarea poeziei are nevoie de o mare concentrare spirituală și de o austeră simplitate a mijloacelor de expresie, abia astfel capabile să ne înlesnească pătrunderea într-o altă dimensiune a existenței. Mai e oare nevoie să spunem că nesfîrșitele ropote de aplauze se cuvează cu prisosință acestui remarcabil eveniment artistic, la care am avut șansa să participăm ?

Un alt recital extraordinar, căruia superlativele nu-i pot decît aproxima valoarea și strălucirea artistică, a fost acela de pantomimă, susținut de Radu Gheorghe. Intitulat **Cartea de vizită**, recitalul a avut premiera la Teatrul „Tănderică” și a cules pînă acum entuziaștele aplauze ale publicului din Suedia, R. F. Germania și Olanda. Este un spectacol de circa două ore, în care actorul se dovedește nu numai un excelent mim, ci și un veritabil clown muzical, de o rară virtuozitate, dar și de o mare delicatețe sufletească, oferindu-ne o seară de neuitat, în care franchețea spiritului său e sortită să iasă biruitoare din toate încercările la care singură se supune, cu dezinvoltură și grație, cu o neașteptată și continuă poftă de a provoca reprevăzutul unor situații scenice, în funcție de reacția sălii, capacitatea de invenție și de improvizație a acestui mare artist român fiind, practic, inepuizabilă. Să ne reamintim cu cită siguranță, dar și cu cită distincție și sensibilitate știe să-și facă Radu Gheorghe intrarea și ieșirea din scenă, să ne gîndim cit efort și cită artă sint în acel sugestiv mers al vîrstelor, al sexelor și chiar al profesiunilor, sau în acel moment în care îi „zboară” o notă de pe vioară, pe care o va „prinde” apoi ca pe cel mai firesc lucru cu putință, și să nu uităm prea repede cu cită gingășie poate „culege” acest actor imaginea flori de pe pajiștea scenei, pentru a ni le „oferi” apoi pe toate, într-un gest de revelatorie conduită scenică și emblematică semnificație morală.

Victor PARHON